TIGRA

CIKK

A MODELL CSAK EGY ALKATRÉSZ

2026 júniusában egy amerikai döntés három hétre elzárta a külföldi felhasználókat két élvonalbeli AI-modelltől. Az eset megmutatta: az AI-szuverenitás nem önellátás, hanem tervezhető kilépési képesség – és ennek kulcsa, hogy a modell cserélhető legyen.

EGY KIESÉS, AMELY BÁRKIT ÉRINTHET

A júniusi eset azt mutatta meg, hogy egy üzletkritikus szolgáltatás egyik napról a másikra elérhetetlenné válhat, a felhasználótól teljesen független okból. A modellek a nagy felhőplatformokon keresztül sem voltak elérhetők, így az sem járt jobban, aki nem közvetlenül a fejlesztőtől, hanem egy felhőszolgáltatón át használta őket. Ilyen esemény ritkán következik be, de akkor nagy a hatása, a váltás pedig lassú. Ezért előre kell rá felkészülni.

SZUVERENITÁS: NEM ÖNELLÁTÁS, HANEM B-TERV

Egy vállalat számára a szuverenitás azt jelenti, hogy tudatosan választja meg, kitől függ, átvészel egy kiesést, és szükség esetén ki tud lépni. Nem kell mindent házon belül megoldani, de **minden kritikus szolgáltatásra kell B-terv**.

Az egyik kérdés rendezése nem oldja meg a másikat: egy amerikai cégtől az uniós szerverén tárolt adatot is kikérhetik az amerikai hatóságok.

A „SZUVERÉN” AJÁNLATOK HATÁRAI

A szállítók szuverénnek nevezett ajánlatai javítanak az adat helyén, de a külföldi jogi kitettséget csak európai tulajdon és irányítás mellett csökkentik. A technológiai függés pedig továbbra is megmarad. A saját gépen futó, nem európai nyílt modell nem küld ki adatot, de a beépített hiányosságait magával hozza.

Egyik megoldás sem mentes a függéstől. Ezért nem egyetlen helyes választ, hanem **folyamatonként megválasztott védelmi szintet** javaslunk.

HÁROM KÜLÖN KÉRDÉS

1. **Hol van az adat?**
2. **Kinek a joga vonatkozik rá?**
3. **Megszakítható-e a hozzáférés?**

> „NEM KELL MINDENT HÁZON BELÜL MEGOLDANI, DE MINDEN KRITIKUS SZOLGÁLTATÁSRA KELL B-TERV.”

©2026 TIGRA Zrt. · tigra.hu

A MODELL MÖGÖTTE CSERÉLHETŐ

A gyakorlatban egy saját platform közös átjáróként (gateway) működik a modellek előtt: az alkalmazások ehhez kapcsolódnak, nem közvetlenül egy-egy modellhez. Ha egy modell kiesik, drágul, vagy jobb jelenik meg, az átjáró mögött másikra lehet váltani, **az alkalmazásokat nem kell átalakítani**. Itt történik a személyes adatok maszkolása és a hívások naplózása is.

Fontos ugyanakkor látni a korlátot is: az átjáró a váltás technikai feltétele, **a jó alternatív modellt viszont nem pótolja**. A B-tervhez olyan modell is kell, amely a saját feladatokon bizonyítottan megállja a helyét.

HA AZ ADAT NEM HAGYHATJA EL A SZERVEZETET

Ilyenkor helyben kell futtatni a modellt. Egy pályázatkezelő rendszert működtető állami cégnél működő prototípussal igazoltuk, hogy a saját szerveren futó modell beépíthető a pályázatkezelés folyamatába. Ez még nem éles bevezetés, de már nem elmélet. A mögötte álló tudás három és fél év kutatásából épült fel: melyik modell mire elég, és hogyan üzemeltethető megbízhatóan.

HÁROM SÁV AZ ADATOK ÉRZÉKENYSÉGE SZERINT

Nem minden érzékeny folyamatot kell helyben futtatni. Érdemes adatérzékenység szerint három sávban gondolkodni:

NYILVÁNOS ADAT	→	nyilvános szolgáltató
ÜZLETILEG ÉRZÉKENY ADAT	→	uniós felhő
SZEMÉLYES ÉS LEGKÉNYESEBB ADAT	→	saját infrastruktúra

A helyi futtatás jellemzően nagy terhelésnél vagy szigorú adatrezidencia-előírásnál éri meg, és az üzemeltetés költségével is számolni kell. Magyar nyelven külön óvatosság indokolt: a kisebb nyílt modellek itt érezhetően gyengébbek, ezért a választást **a saját magyar feladatokon végzett mérésre** érdemes alapozni.

HOL TARTANAK A MAGYAR CÉGEK?

Az elején. 2025-ben a legalább tízfős magyar vállalkozások 10,4 százaléka használt AI-t, az uniós átlag 20 százalék volt, a lemaradás a kkv-knál a legnagyobb. Ez lehetőség is: **aki most vezeti be, most döntheti el, mennyire köti magát egyetlen szolgáltatóhoz.** A váltás ugyanis lassú.

A 10+ fős magyar cégek

10,4%-a

használt AI-t 2025-ben.

Az uniós átlag ugyanebben az évben

20%

volt.

A nagyvállalatok

41%-ánál

3–12 hónapig tart egy szolgáltatóváltás.

A nagyvállalatok

36%-ánál

egy évnél is tovább tart (12 országra kiterjedő felmérés).

HÁROM LÉPÉS EGY CÉGVEZETŐNEK – EBBEN A SORRENDBEN

01

FÜGGŐSÉGI LELTÁR

Milyen AI- és felhőszolgáltatást, kitől, melyik ország joga alatt használ a cég, és melyik folyamat állna le egy kiesésnél?

02

KILÉPÉSI TERV

A legkritikusabb szolgáltatásokra – mielőtt szükség lenne rá.

03

FOLYAMATONKÉNTI DÖNTÉS

Melyik feladat melyik szolgáltatónál fusson? Mikor vezetik ki a használt modelleket?

Ez nem jelenti, hogy mindenhol több szolgáltatót kell párhuzamosan fenntartani – az gyakran túl drága és bonyolult. A bankoknál a leltár és a kilépési terv már előírás, máshol nem kötelező, de a felelős kockázatkezelés része. **A leltár ráadásul szinte semmibe sem kerül.**

KÖVETKEZŐ LÉPÉS

KEZDJÜK A FÜGGŐSÉGI LELTÁRRAL

A Tigra 1998 óta fejleszt és üzemeltet közigazgatási és vállalati rendszereket. Segítünk feltérképezni, mitől függ ma a szervezet AI-használata, és olyan működést kialakítani, amelyben a modell valóban csak egy alkatrész.

FÜGGŐSÉGTÉRKÉP ÉS KILÉPÉSI TERV

Szolgáltatók, joghatóságok, kritikus folyamatok – és a B-terv a legfontosabbakra.

TigraMind ÁTJÁRÓ

Egy belépési pont, cserélhető modellek, adatmaszkolás és naplózás.

MODELLVÁLASZTÁS MÉRÉSSEL

Helyi, európai és globális modellek összevetése a saját magyar feladatokon.

HELYBEN FUTÓ AI

Modellek telepítése és üzemeltetése saját vagy európai infrastruktúrán.

KAPCSOLAT

TIGRA Zrt.
1118 Budapest, Budaörsi út 64.

TELEFON

+36 1 666 3700

E-MAIL

info@tigra.hu

WEB

tigra.hu

KONZULTÁCIÓT KÉREK